1. Demografický vývoj

Na vývoj populace mají dopad nejen mechanické a přirozené procesy, ale také změna životního stylu.

Ve vývoji počtu obyvatel Plzeňského kraje sehrály v posledních 25 letech roli nejen populační vlny související s dorůstáním silných ročníků ze 70. let do reprodukčního věku, ale také vlivy, které nebylo možné predikovat. Jednalo se zejména o zvýšení úmrtnosti vlivem koronavirové pandemie a následný růst populace vlivem zahraniční migrace s válkou zasažené Ukrajiny. Kromě samotného počtu se však důsledkem těchto procesů mění i struktura obyvatelstva. Stále častěji citovaným tématem se stává stárnutí populaci, kdy zvyšující se počty staršího obyvatelstva nejsou dostatečně vyvažovány porodností. Od roku 2011 je tak v našem regionu možné pozorovat přirozený úbytek obyvatel, který se v posledních letech ještě více prohlubuje. Pokles přirozenou měnou je stále kladně kompenzován migrací, která se však po maximu mapovaném v roce 2022 v Plzeňském kraji významně snižuje. Na pozadí mechanických a přirozených změn stojí zásadně i změny sociálního charakteru, které demografickou strukturu a její vývoj ovlivňují. Dále změny v životním stylu, kdy více lidí žije v jednočlenných domácnostech nebo preferují nesezdané svazky s vyšší preferencí osobní seberealizace a kariéry před rodičovstvím. V neposlední řadě stojí za zmínku také vliv stále se rozvíjející zdravotní péče, která prodlužuje naději dožití.

Sídelní struktura

Od vzniku krajů uplynulo již 25 let.

S účinností **od 1. ledna 2000** na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb. bylo na území Česka definováno 14 vyšších územních samosprávních celků, které z pohledu mezinárodní klasifikace statistických územních jednotek Evropské unie zároveň představují úroveň NUTS 3. Jednalo se o 13 nových krajů, čtrnáctou jednotku tvoří území hl. města Prahy. Mezi nimi tak vzniká i kraj Plzeňský. Následně bylo s účinností od ledna 2003 zákonem č. 314/2002 Sb. stanoveno v Plzeňském kraji 35 obcí s pověřeným obecním úřadem a 15 obcí s rozšířenou působností, a to za účelem rozšíření výkonu státní správy u vybraných obcí po zrušených okresních úřadů. V rámci Česka byl zároveň kvůli vstupu do Evropské unie a čerpání dotací zaveden mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS 2: regiony soudržnosti. Plzeňský kraj se tak stává spolu s Jihočeským krajem členem regionu soudržnosti Jihozápad.

V průběhu vývoje byla snaha sladit nově vzniklou územní strukturu s původní.

Od 1. 1. 2007 došlo v souvislosti se sladěním území okresů se správními obvody obcí s rozšířenou působností k přesunu 14 obcí z okresů Plzeň-sever (3) a zejména Plzeň-jih (11) v bezprostředním zázemí krajského město do okresu Plzeň-město, které tak nyní tvoří 15 měst. Ke stejnému datu došlo ještě k přesunům obcí mezi okresy Domažlice a Klatovy (obec Černíkov) a Klatovy a Plzeň-jih (obce Borovy a Nezdice).

Zrušením vojenského újezdu Brdy došlo k nárůstu katastrální výměry některých obcí z SO ORP Blovice a Rokycany.

Na základě zákona č. 15/2015 Sb., o hranicích vojenských újezdů ve znění pozdějších předpisů, byl **k 1. 1. 2016** zrušen vojenský újezd Brdy a jeho části katastrálního území připojeny k následujícím obcím (část první, § 1, odst. 2): z ORP Blovice - Borovno, Spálené Poříčí, Míšov a z ORP Rokycany - Dobřív, Mirošov, Strašice, Skořice, Štítov, Trokavec a Těně. Katastrální výměra těchto obcí byla připojením území zrušeného vojenského újezdu navýšena nejvíce u obcí Strašice (o 2,7 tis. ha), Skořice (o 2,0 tis. ha), Těně (o 1,6 tis. ha) a Dobřív (o 1,5 tis. ha). Naopak nejméně se dotklo toto připojení části území vojenského újezdu Brdy obce Trokavec, kde se výměra zvýšila jen o 16,9 ha.

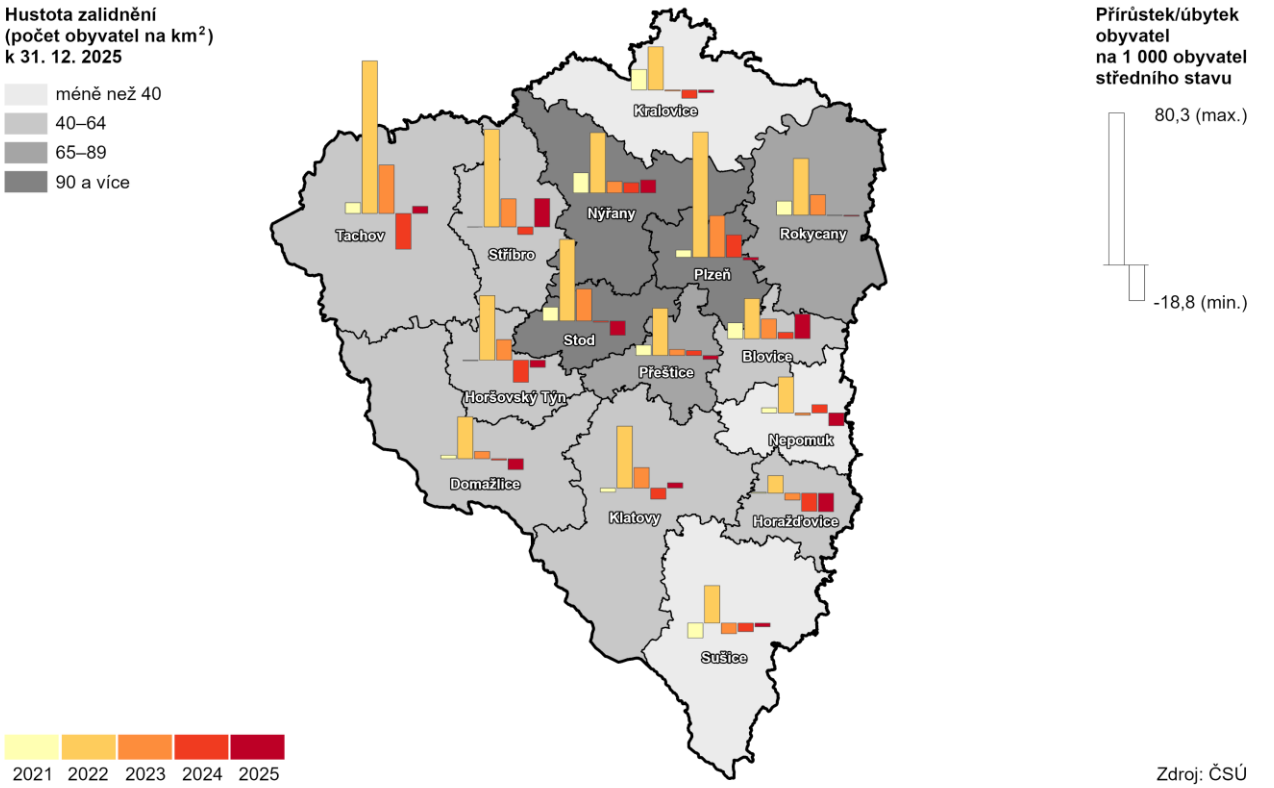
Podle územních změn se od 1. 1. 2021 musí každý správní obvod nacházet na území jednoho okresu.

Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů ze dne 29. ledna 2020, byl zveřejněn v částce 22/2020 Sbírky zákonů. Tento zákon nabyl účinnosti **dne 1. ledna 2021**. Podstatou zákona je sjednocení právní úpravy členění státu a akceptování skladebnosti administrativně správních územních celků. Současných třináct samosprávných krajů je členěno na správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP), kterých je 205. Okresy jsou zachovány a jejich území je vymezeno pomocí SO ORP, jež v rámci územního členění představují optimální základ pro vymezení správních jednotek pro mikroregionální uspořádání veřejné správy. V současnosti se každý správní obvod musí nacházet na území pouze jednoho okresu. V Plzeňském kraji se změna územní struktury týkala okresů Domažlice a Plzeň-jih. Z okresu Domažlice došlo k přesunu 1 města a 8 obcí do okresu Plzeň-jih, nově má tedy jen 76 obcí a menší rozlohu. Naopak Plzeň-jih se zvětšil, zvýšil se jeho počet obyvatel a tvoří jej nyní celkem 99 obcí.

Kraj má v rámci Česka třetí největší rozlohu, ale je i třetím nejřidčeji zalidněným regionem.

K 31. 12. 2025 se Plzeňský kraj rozkládá na ploše 7 649 km² a je tak třetím největším v Česku po kraji Středočeském a Jihočeském. Zároveň svou rozlohou zaujímá necelých 10 % území republiky. Z hlediska počtu obyvatel se však v rámci mezikrajského srovnání zařadil s hodnotou 614 683 až na osmé místo a na celkové populaci Česka se podílí pouze 5,6 %. Základní charakteristikou osídlení je jeho hustota vyjádřená jako počet obyvatel na km². Plzeňský kraj patří v Česku ke krajům s nejnižší **hustotou osídlení**. Díky nárůstu počtu obyvatel v posledních čtyřech letech se však vlivem zahraniční migrace hodnota tohoto ukazatele navýšila na 80,4 obyvatel na km², je ale stále třetím nejřidčeji zalidněným regionem v republice (hustota v Česku činí 138,4 obyvatel na km²). Druhou nejnižší hustotu dosahuje Kraj Vysočina (75,9) a nejnižší hustotu má sousední Jihočeský kraj (64,9).

Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje v letech 2021 až 2025

Zdroj: ČSÚ

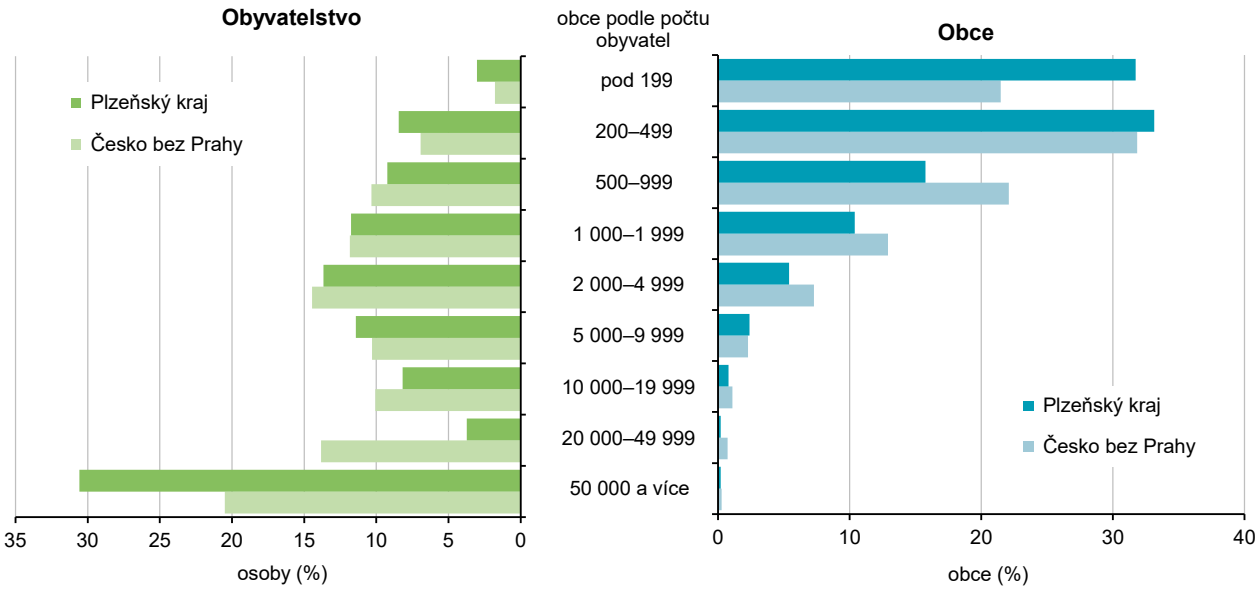
Vnitrokrajská diference v hustotě osídlení poukazuje na rozdílnost mezi centrálními částmi kraje a pohraničím.

Z hlediska struktury se Plzeňský kraj člení do sedmi **okresů** Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov, z nichž největší plochu zaujímá okres Klatovy (25,4 %), následuje okres Tachov (18,0 %) a Plzeň-sever (16,8 %). Uvnitř našeho kraje můžeme spatřovat diference v hustotě osídlení zejména v souvislosti s urbanizací území, a to s vyšší hustotou kolem lokálních center. Nejnižší hustoty v rámci našeho regionu dosahují venkovské části v příhraničních okresech v oblastech Šumavy a Českého lesa, které jsou lokalizovány na Tachovsku (41,2 obyvatel na km^2) a Klatovsku (44,6 obyvatel na km^2). Naopak nejvyšší hustota byla detekována v centrální části, a to v okrese Plzeň-město (796,3 obyv./km^2), kam se mimo jiné v průběhu přílivu uprchlíků z Ukrajiny koncentrovala jejich největší část. V okrese Plzeň-město žila trvale k 31. 12. 2025 více než třetina (33,9 %) veškerého obyvatelstva Plzeňského kraje, přestože tento okres zaujímá nejmenší rozlohu v rámci kraje (jen 3,4 %).

Ve více než 90 % obcí na území kraje žije populace do 2 tisíc obyvatel.

Základními územními samosprávními celky jsou **obce**, kterých je v kraji již od roku 2003 stabilní počet, a to celkem 501. Z hlediska jejich struktury se jednalo k 31. 12. 2025 o 57 měst, z nichž Plzeň má titul města statutárního s 10 městskými částmi. Současně je v kraji již od roku 2008 evidováno 12 městysů. S ohledem na vývoj počet obcí se statutem města vzrostl od roku 2000 téměř o čtvrtinu. Ke konci roku 2025 žilo ve městech 66,8 % obyvatel z jejich celkového počtu v kraji. Z celkového počtu měst jich jen 18 má více než 5 tis. obyvatel a současně se jedná o sídla menší velikosti. Kromě Plzně patří k největším okresní města Klatovy (s 22,9 tis. obyv.), Tachov (s 14,3 tis.) nebo Rokycany (s 14,2 tis.). V rámci kraje je patrná výrazná rozdrobenost sídelní struktury, která se vyznačuje venkovskými oblastmi s velkým podílem malých sídel. Z celkového počtu obcí v kraji jich 456 má méně než 2 tis. obyvatel a žije v nich 32,5 % populace regionu.

Graf 1.1 Sídelní struktura Plzeňského kraje a Česka bez Prahy k 31. 12. 2025

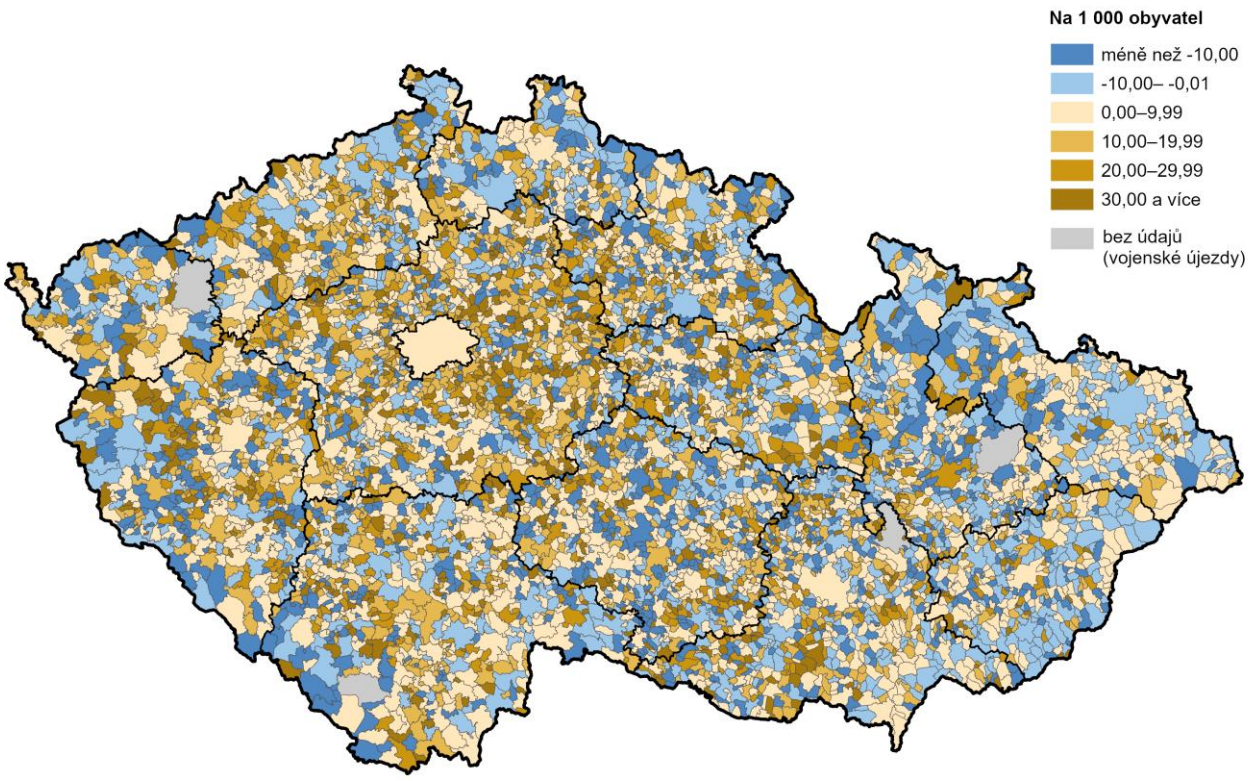
Počet a pohyb obyvatel

Počet obyvatel kraje roste od roku 2011 už jen díky kladnému migračnímu saldu.

Z hlediska vývoje je v rámci kraje po populačně nepříznivém období 90. let 20. stol. počátek milénia dobou oživení. Od roku 2005 je patrný výrazný nárůst **počtu obyvatel** nejen vlivem změny trendu porodnosti v souvislosti s populačně silnými ročníky v reprodukčním věku, ale také navyšováním zahraniční migrace z ekonomických důvodů zejména v roce 2007 a 2008. Po roce 2009 se však

zahraniční migrace vlivem ekonomické krize navrací do stavu před rokem 2005, přesto je v rámci kraje patrný přetrvávající růst počtu obyvatel. Od roku 2011 migrace opět mírně narůstá a je schopna kompenzovat záporný přirozený přírůstek, a to i v době skokového navýšení úmrtnosti v době koronavirové pandemie. Následující období bylo významně ovlivněno přílivem uprchlíků z Ukrajiny a počet obyvatel se v roce 2022 poprvé dostává nad hranici 600 tis. obyvatel, kde se drží s mírným **celkovým přírůstkem** až do roku 2025. K 31. 12. 2025 žilo na území Plzeňského kraje celkem 614 683 obyvatel, což však představuje meziroční přírůstek jen 43 obyvatel, a to zejména vlivem výrazně se prohlubujícího přirozeného úbytku obyvatel. Celkový přírůstek se tak prozatím po celou dobu od roku 2005 drží v kladných hodnotách. Na meziroční pozitivní populační změně v regionu se v rámci kraje podílely pouze okresy Tachov a Plzeň-sever, kde celkový přírůstek dosáhl hodnoty 417 resp. 388 obyvatel, na rozdíl od zbývajících okresů, které byly ztrátové. Okresem, který zaznamenal nejvýraznější pokles, a to téměř 300 obyvatel, byl Plzeň-město, kde se záporná hodnota objevila poprvé od roku 2010. K meziročnímu růstu došlo v rámci Česka pouze u 5 krajů, mezi nimiž byl Plzeňský region na pátém místě. Nejvýraznější navýšení zaznamenal Středočeský kraj, kde celkový přírůstek dosáhl téměř 11 tis. obyvatel. Naopak nejvýraznější úbytek byl mapován v Moravskoslezském kraji, který mezi roky 2024 a 2025 přišel o 6,2 tis. obyvatel.

Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

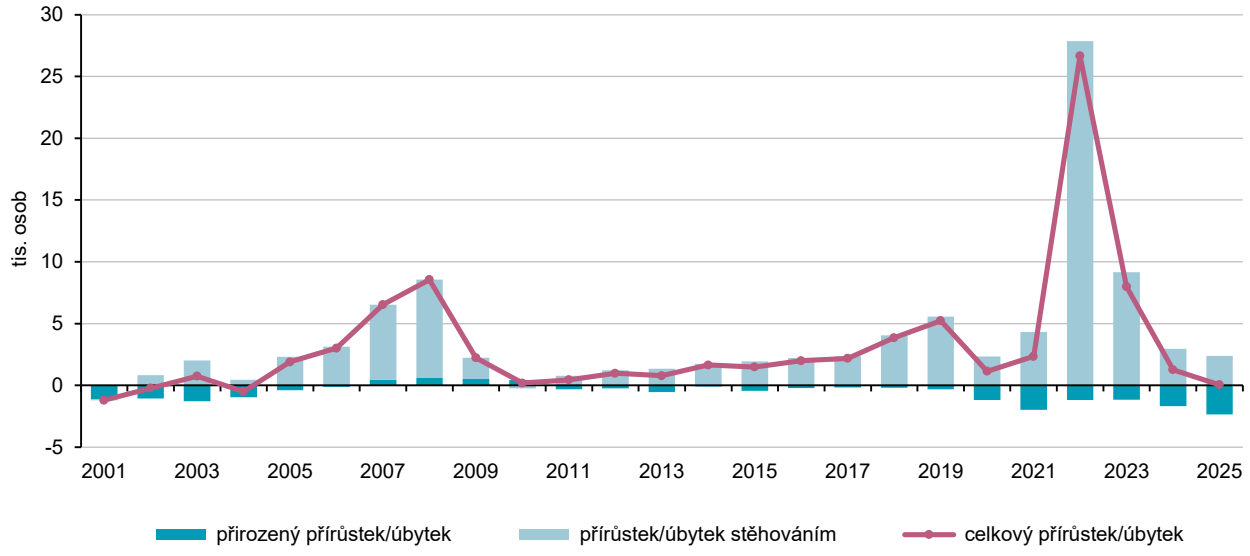
Vlna migrujících z Ukrajiny ovlivnila nejen genderové složení přistěhovalých, ale i jejich věkovou strukturu.

Jak již bylo naznačeno, přírůstek obyvatel je zásadně ovlivněn kladným **migračním saldem**[1], které bylo mapováno kromě roku 2001 a 2010 v průběhu celého období sledovaných 25 let vývoje. Během tohoto období je možné spatřovat dva výraznější

[1] rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období a území

vrchol. První v roce 2008, kdy se roční hodnota migračního přírůstku přiblížila 8 tis. v důsledku silné poptávky po zahraničních pracovnících v době předkrizového ekonomického růstu. Zásadního maxima pak bylo dosaženo v roce 2022, kdy se meziročně přírůstek stěhováním v důsledku války na Ukrajině navýšil téměř 6,5krát, a to na hodnotu téměř 28 tis. V následujícím období dochází k návratu uprchlíků a migrační přírůstek začíná klesat, což je patrné až do roku 2025. Během roku 2025 se do Plzeňského kraje **přistěhovalo** celkem 14 669 osob, z toho 9 135 z ciziny, tj. 62,3 %. Z ciziny do našeho kraje směřovali nejvíce přistěhovalí z Ukrajiny a to v 76,8 %, tj. 7 015 případech, dále také obyvatelé Filipín (5,6 %) nebo Slovenska (3,3 %). V předchozích letech dlouhodobě mezi přistěhovalými převažovali muži, což se ovšem změnilo v době přílivu žen a dětí prchajících před ruskou agresí na Ukrajině. Mezi lety 2022 a 2024 tak ženy mezi migranty převažují nad muži. Po Ukrajinou umožněné migraci i mladých mužů ve věku 18 až 22 let, na něž se nevztahuje branná povinnost v roce 2025, opět mezi přistěhovalými dominují muži. Tato skutečnost také významně ovlivnila věkovou strukturu přistěhovalých. V poslední dekádě do roku 2019 mezi migranty dominovala věková kategorie 25–29 let, tedy zejména muži směřující za prací. V roce 2022 tedy s počátkem válečného konfliktu se do našeho kraje výrazně znásobily počty přistěhovalých dětí, a to nejčastěji ve věku 5–19 let, jejichž počet se meziročně navýšil téměř 7,5krát. Zároveň se nejčetněji vyskytující věková kategorie posunula do skupiny 35–39 let a dominovala až do roku 2024. V roce 2025 se k početně nejrozsáhlejším zařadila věková kategorie 20–24 let, což souvisí právě s umožněním migrace mladých ukrajinských mužů.

Graf 1.2 Pohyb obyvatel v Plzeňském kraji

Mezi obcemi Plzeňského kraje migrovalo v roce 2025 celkem 13,1 tis. obyvatel.

Z hlediska stěhování v rámci republiky se do Plzeňského kraje v roce 2025 z ostatních krajů Česka **přistěhovalo** 5,5 tis. obyvatel. Do kraje se nejvíce osob přistěhovalo ze Středočeského kraje (1 147), Prahy (1 137) a z Karlovarska (840). Co se týče vnitrokrajské migrace, tedy stěhováním mezi obcemi uvnitř Plzeňského kraje, bylo v roce 2025 evidováno 13,2 tis. případů přestěhování, jedná se ovšem o přesuny, které se do počtu obyvatel nepromítají. S ohledem na vývoj dochází po čtyřech letech růstu k mírnému meziročnímu poklesu (o 3,3 %). Podle pohlaví se vnitrokrajské stěhování dlouhodobě týká více žen než mužů a téměř ze tří čtvrtin osob v produktivním věku. Z územního hlediska probíhá největší výměna obyvatel v rámci okresu Plzeň-město, kam se v roce 2025 přistěhovalo z obcí v Plzeňském

kraji 3,2 tis. obyvatel, a současně se jich z něj do některé z obcí v kraji 3,9 tis. vystěhovalo.

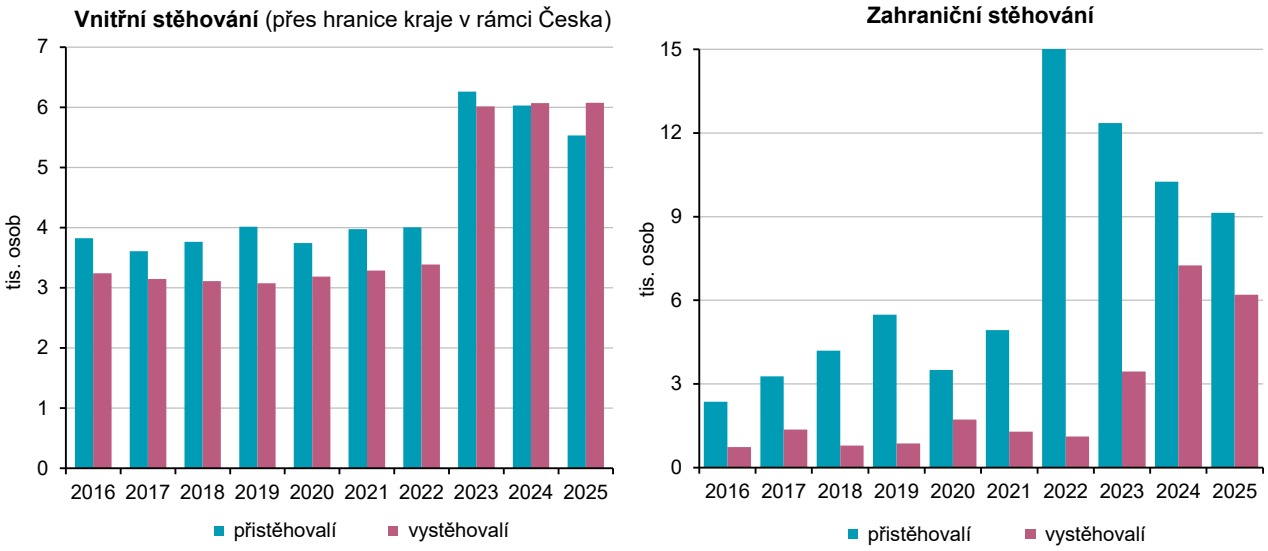
Mezi vystěhovalými míří nejvíce obyvatel zpět na Ukrajinu.

Z Plzeňského regionu se **vystěhovalo** celkem 12 273 osob (ženy tvořily více než 56,0 %), z toho 6 200 (tj. 50,5 %) do ciziny. Migranti směřovali do zahraničí nejčastěji na Ukrajinu, a to v 83,0 %, tj. 5 147 případech, ale také na Slovensko (2,8 %) nebo do Mongolska (1,7 %). U vystěhovalých v regionu v souvislosti s věkem migrantů se projevuje navýšení dětské složky od roku 2023 související s návratem části uprchlých ukrajinských rodin. Zároveň se maxima v poslední dekádě pohybují ve věkových kategoriích 25–29 a 30–34 let. Z hlediska stěhování v rámci republiky se z Plzeňského kraje v roce 2025 do ostatních krajů Česka vystěhovalo 6,1 tis. obyvatel. Z kraje směřovalo nejvíce osob do Prahy (1 434), Středočeského kraje (1 365) a na Karlovarsko (755).

Plzeňský kraj byl jedním ze čtyř krajů v Česku, které zaznamenaly meziroční nárůst populace.

Přírůstek stěhováním v roce 2025 dosáhl hodnoty 2 396, což je téměř pětinový pokles oproti předchozímu roku (2 953) a zároveň čtvrtá nejvyšší absolutní hodnota mezi kraji Česka. Kromě Moravskoslezského kraje a Vysočiny, které byly migračně ztrátové, zaznamenaly zbývající regiony přírůstek, a to nejvyšší ve Středočeském kraji (14,4 tis.). Migrační přírůstek s cizinou v rámci Plzeňského kraje (2 935) meziročně také mírně poklesl. Také přírůstek **stěhováním na 1 000 obyvatel** měl v regionu velmi proměnlivý charakter. Jeho hodnota v maximech v roce 2022 dosahovala až 46,6 ‰ a od té doby klesala až na hodnotu 3,9 ‰ mapovanou v roce 2025. Výše migračního přírůstku byla samozřejmě ovlivněna faktem, že od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v Česku.

Graf 1.3 Migrace v Plzeňském kraji

Poslední kladný přirozený přírůstek byl v kraji mapován v roce 2010.

Přirozený přírůstek/úbytek[2] dosáhl v roce 2025 absolutně hodnoty -2 353 osob, což je ve srovnání s předchozím rokem (-1 687) výrazně nižší hodnota a zároveň nejnižší hodnota za sledovaných 25 let. Jedná se o důsledek zejména klesajících tendencí v počtu živě narozených, který je možné sledovat v posledních letech. V roce 2023 se k této složce vývoje obyvatel přidal i rostoucí počet zemřelých a obyvatelstvo kraje tak přirozenou měnou výrazně ubývá, což jen deklaruje obecně platný

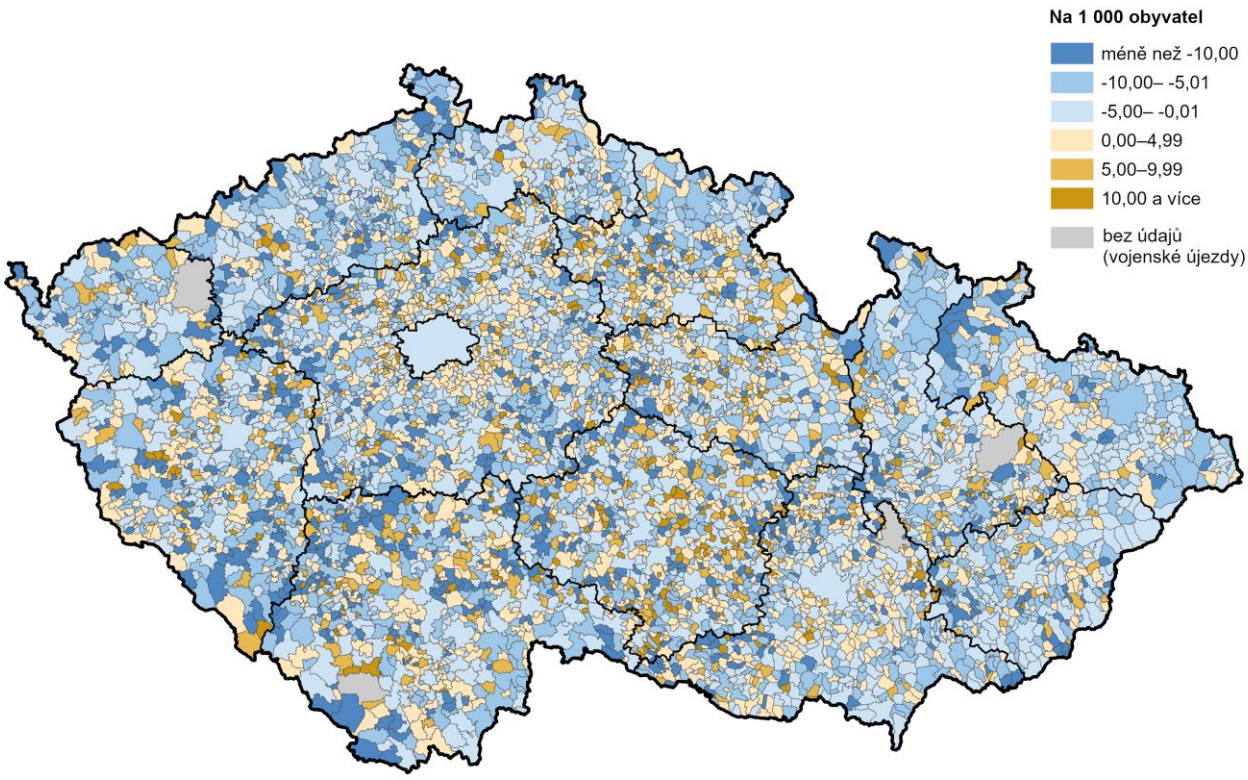
[2] rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a celkovým počtem zemřelých osob za stejné období a území

demografický proces postupného stárnutí populace. Současný nepříznivý stav je způsoben méně početnou generací z počátku století, která se dostává do reprodukčního věku, v kombinaci s postupně rostoucím počtem zemřelých z řad poválečných baby boomers. Retrospektivně byl poslední přirozený přírůstek obyvatel v našem kraji mapován mezi lety 2007–2010, kdy se na vrchol reprodukčního věku dostávaly silné ročníky ze 70. let. Vytvářely tak sekundárně silnou generaci, která by se do věku budoucích rodičů měla při zachování současných tendencí demografického vývoje dostávat přibližně za 10 let. Vývoj obyvatelstva však mohou ovlivnit události, které nelze předvídat. V posledních letech to byla pandemie covid-19, válka na Ukrajině nebo vysoká inflace.

Přirozenou měnou ztrácí všechny kraje Česka.

V přepočtu na tisíc obyvatel dosahuje přirozený úbytek hodnoty -3,8 ‰, čímž se Plzeňský kraj stává regionem s pátým nejvyšším relativním úbytkem obyvatel v rámci Česka. Přirozený přírůstek dosáhl záporných hodnot nejen ve všech krajích republiky, ale také ve všech okresech Plzeňského kraje. Nejvýraznější relativní přirozený úbytek byl zaznamenán v okrese Klatovy (-5,2 ‰), relativně nejméně ztrácí Tachovsko a okres Plzeň-sever (shodně -2,5 ‰).

Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Za posledních 20 let se počet živě narozených snížil o více než čtvrtinu.

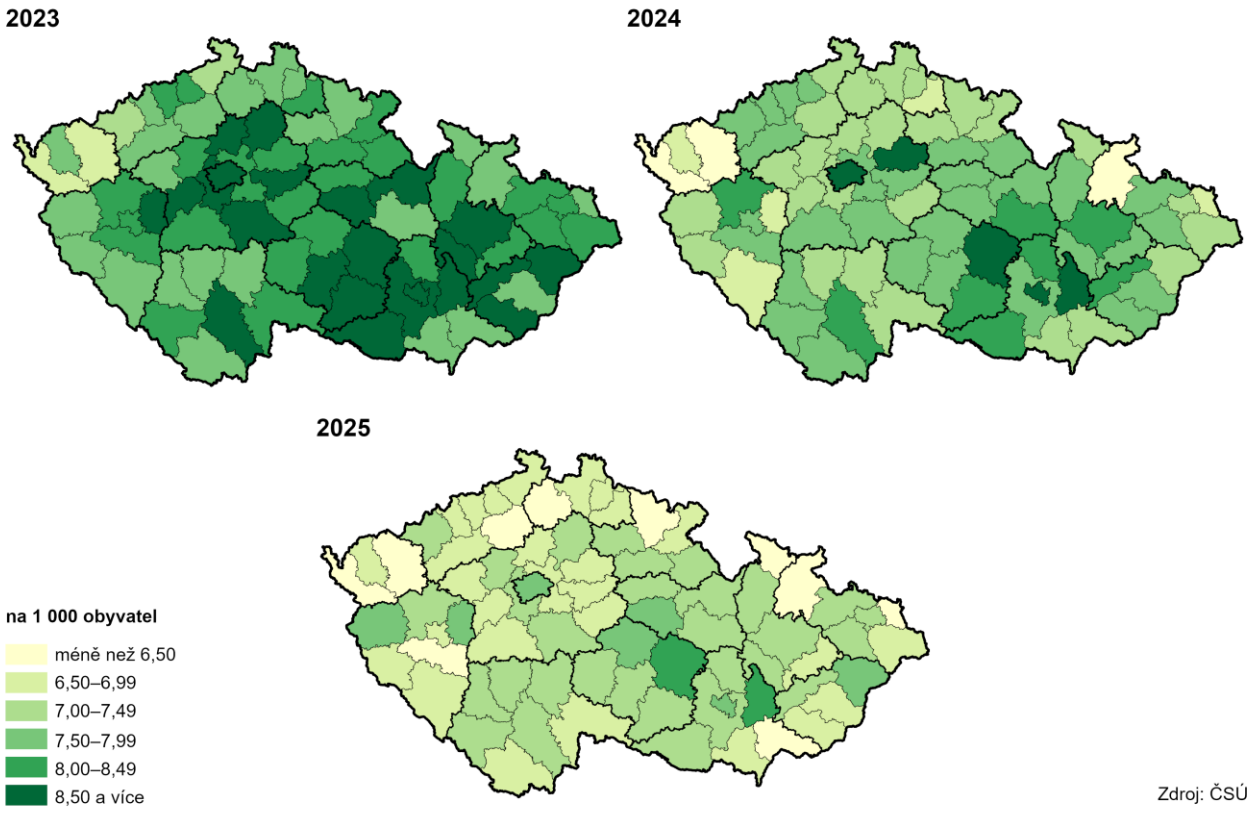
V průběhu roku 2025 se v Plzeňském kraji **živě narodilo** 4 239 dětí, což představuje meziroční pokles o 7,2 %, tj. o 330 dětí. Z dlouhodobějšího vývoje je zřejmé, že počet živě narozených dětí v našem kraji klesl za poslední dvě dekády o více než čtvrtinu. Výrazné klesající tendence v počtu živě narozených je možné sledovat zejména v posledních letech, kdy se do reprodukčního věku dostává méně početná generace z počátku století. Také v případě **hrubé míry porodnosti**, tj. počtu živě narozených na 1 000 obyvatel, byl v Plzeňském kraji evidován klesající trend. V roce 2025 zde tento ukazatel dosahoval zatím nejnižších hodnot, a to 6,9 ‰, což je mírně

pod průměrem Česka (7,1 ‰). Nižší hodnotu v republice měly jen kraje Karlovarský, Ústecký a Liberecký. Zároveň je náš kraj jedním z regionů, kde došlo za posledních 20 let k největšímu poklesu míry porodnosti. V detailu jednotlivých okresů Plzeňského kraje dosahoval v roce 2025 nejnižší hrubé míry porodnosti Plzeň-jih (6,2 ‰) a Klatovy (6,6 ‰). Naopak nejvyšší hodnota byla mapována na Tachovsku (7,6 ‰). V absolutních počtech se nejvíce dětí narodilo v okrese Plzeň-město (1 402), nejméně poté na Rokycansku (381).

Mezi živě narozenými převažovali chlapci.

Mezi živě narozenými dětmi v Plzeňském kraji v roce 2025 bylo více chlapců (2 159) než dívek (2 080). Více než 48 % živě narozených dětí přišlo na svět v **pořadí** jako první, 37,1 % jako druhé. Jako třetí se rodičům narodilo v našem kraji 435 dětí a zbývajících 185 dětí bylo pro matku již čtvrtým a dalším dítětem, z toho 4 děti byly dokonce devátým a vyšším v pořadí. Z hlediska regionálních rozdílů byl nejvyšší podíl prvorozených mapován v okrese Plzeň-město a Plzeň-jih, kde tvořil více než polovinu všech živě narozených. Tato skutečnost může souviset s koncentrací mladého příměstského a městského obyvatelstva. Naopak v okrese Domažlice, kde je mapován odliv mladých lidí a spíše venkovský charakter života, bylo z řad živě narozených pouze 40 % v pořadí prvním dítětem. Současně mělo Domažlicko mezi okresy nejvyšší podíl dětí narozených ve čtvrtém a vyšším pořadí (6,0 %).

Živě narození v okresech v letech 2023 až 2025

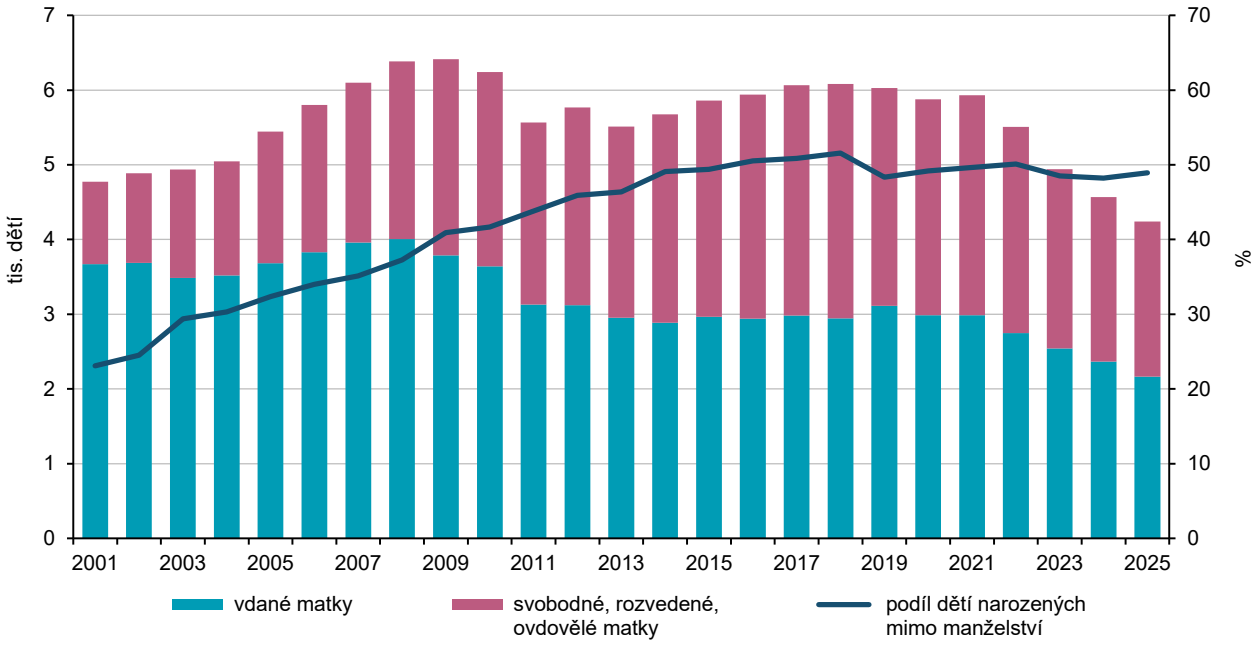
Zdroj: ČSÚ

Nejvíce dětí se v roce 2025 narodilo matkám ve věku 31 let.

Z hlediska **sezónnosti** se v roce 2025 nejvíce dětí narodilo v průběhu léta, a to konkrétně v srpnu (408) a červenci (386), což potvrzuje vyšší míru početí v průběhu podzimních měsíců. Vysoce podprůměrným byl měsíc listopad, kdy se narodilo dětí nejméně (284). S ohledem na dny v týdnu přicházely nejčastěji děti na svět ve středu (713), naopak nejméně v neděli (418), což může souviset s nižším počtem plánovaných porodů a císařských řezů na období víkendů. Rezonujícím

demografickým tématem kromě samotné snižující se porodnosti a plodnosti je i trend **reprodukčního stárnutí**. Ženy častěji odkládají snahu o početí do vyššího věku, ať už z důvodu vzdělávání, práce, zásahu do svobodnějšího životního stylu, nebo v dnešním virtuálním světě komplikovanějšího hledání stabilního partnerství. Obecně se tak mateřství stává eventualitou ke zvážení, nikoli samozřejmostí. Ještě před dvaceti lety se nejvíce dětí rodilo ženám v Plzeňském kraji ve věku 29 let (580), v současnosti se tento vrchol posunul do věku 31 (343). Zároveň je zřejmý pozvolnější pokles věkové křivky směrem do vyššího věku rodiček. V roce 2025 se matkám starším 34 let narodilo ve srovnání s rokem 2006 dvakrát více dětí. Průměrný věk matky při narození dítěte v roce 2025 byl 30,3 let, v závislosti na pořadí pak věk při narození prvního dítěte dosáhl hodnoty 28,8 let.

Graf 1.4 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Plzeňském kraji

Za poslední dvě dekády se podíl živě narozených dětí mimo manželství navýšil o 15 p. b.

V našem regionu se v roce 2025 více než polovina dětí narodila vdaným ženám a pouze v 49,0 % šlo o **narozené mimo manželství**, ať už svobodným matkám (45,1 %), rozvedeným (3,7 %) nebo ovdovělým (0,1 %). Ve srovnání s rokem 2024 se podíl živě narozených mimo manželství zvýšil o 0,7 p. b., vzhledem k roku 2006 o 15,0 p. b. Z celkového počtu novorozenců v Plzeňském kraji šlo téměř z 85 % o děti narozené matkám s českým **státním občanstvím**. Mezi matkami s cizím státním občanstvím vlivem válečné imigrace dominovaly Ukrajinky (371) s výrazným odstupem následované Slovenkami (96) a Vietnamkami (69).

Úhrnná plodnost v kraji dosáhla v roce 2025 nejnižší hodnoty od roku 2005.

Úhrnná plodnost[3] prošla za 25 let proměnlivým vývojem. Po období růstu vlivem reprodukce silných ročníků ze 70. let přišlo mírné snížení, což mohlo být důsledkem ekonomické nestability a nejistoty po ekonomické krizi. Po oživení přichází pozvolný růst a stagnace, která byla ukončena mírným poklesem v době koronavirové pandemie, kdy ženy těhotenství odkládají. Tato skutečnost se následně projevila maximem v roce 2021, kdy se sešla vyšší porodnost vlivem kumulace žen na vrcholu

[3] Průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné.

reprodukčního věku spolu s matkami, které odložily těhotenství z důvodu pandemie. Následuje však propad, který je patrný až do roku 2025. V tomto roce dosáhla v Plzeňském kraji úhrnná plodnost hodnoty 1,260, což znamená proti předcházejícímu roku pokles o 5,3 %, zároveň se jedná o nejnižší hodnotu od roku 2005.

Počty zemřelých již od roku 2024 rostou vlivem silnějších poválečných ročníků dostávajících se do seniorského věku.

Protipólem k porodnosti je v rámci demografických událostí **úmrtnost**. V roce 2025 zemřelo v Česku 113 337 osob. V 6 592 případech šlo o obyvatele Plzeňského kraje, což je v porovnání s předchozím rokem nárůst o 336 osob, tj. o 5,4 %. Za sledovaných 25 let vývoje kraje byl mapován nejvýraznější růst úmrtnosti v období pandemie covid-19, kdy se mezi roky 2019 a 2021 navýšil počet zemřelých téměř o čtvrtinu, tj. o 1,6 tis. Od roku 2022 byl evidován pokles až do roku 2023, od kterého počty znovu narůstají vlivem silnějších poválečných ročníků dostávajících se do seniorského věku. Z genderového pohledu mezi zemřelými mírně převažují muži (51,8 %). S ohledem na věk je vyšší procento umírajících žen ve vyšších věkových kategoriích, což souvisí s vyšší nadějí dožití v porovnání s muži. Konkrétně v roce 2025 zemřelo ve věkové skupině 85 let a více téměř dvakrát tolik žen než mužů. Rozdíl mezi muži a ženami lze zaznamenat i v kategorii produktivního věku (15–64 let), kde podíl na celkovém počtu zemřelých žen dosahuje 9,1 %, podíl mužů je naopak vyšší (19,2 %). Dle pětiletých věkových kategorií bylo nejvíce zemřelých mužů ve věku 75–79 let (18,1 %) a žen ve věku 80–84 let (19,0 %). Hlavním důvodem úmrtí mužů zejména mladších ročníků je poměrně rizikovější způsob života. Muži v porovnání se ženami dosahují většího počtu tragických úmrtí, vykonávají častěji fyzicky náročnější práci. Ženy naopak ve srovnání s muži bývají opatrnější a pečlivější v preventivních lékařských prohlídkách, také například méně často propadají nezdravým návykům jako je kouření nebo alkohol.

Mezi okresy s nejvyšší úmrtností v regionu patří Klatovy.

Relativně na 1 000 obyvatel v kraji zemřelo 10,8 ‰, což představuje mírně nižší hodnotu, než byl republikový průměr (10,4 ‰). Nejvyšší úmrtnosti bylo dosaženo v Ústeckém kraji (11,7 ‰) na rozdíl od hl. města Prahy, která se s hodnotou 8,7 ‰ pohybuje na opačném konci žebříčku. V rámci Plzeňského kraje byla nejvyšší relativní úmrtnost v roce 2025 mapována na Klatovsku (11,8 ‰), naopak nejnižší na severu Plzeňska (10,0 ‰).

Nejčastějšími příčinami úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy a zhoubné novotvary.

Mezi nejčastější příčiny smrti patřily v Česku v roce 2025 **nemoci oběhové soustavy**, přičemž tato diagnóza se stala i nejčastější v případě Plzeňského kraje a byla zde určena u téměř třetiny (2 178) všech zemřelých. Ve více než polovině případů šlo o ženy. Konkrétně v rámci klasifikace této skupiny šlo ve 36,7 % případů o ischemické nemoci srdeční. Na druhé místo se v kraji zařadily **novotvary**, které byly identifikovány jako příčina u 1 712 zemřelých, z nichž v 54,6 % případů šlo o muže. K nejčastějším typům zhoubných nádorů se zařadila rakovina průdušnice, průdušek a plic, na kterou v Plzeňském regionu zemřelo v roce 2025 celkem 287 obyvatel.

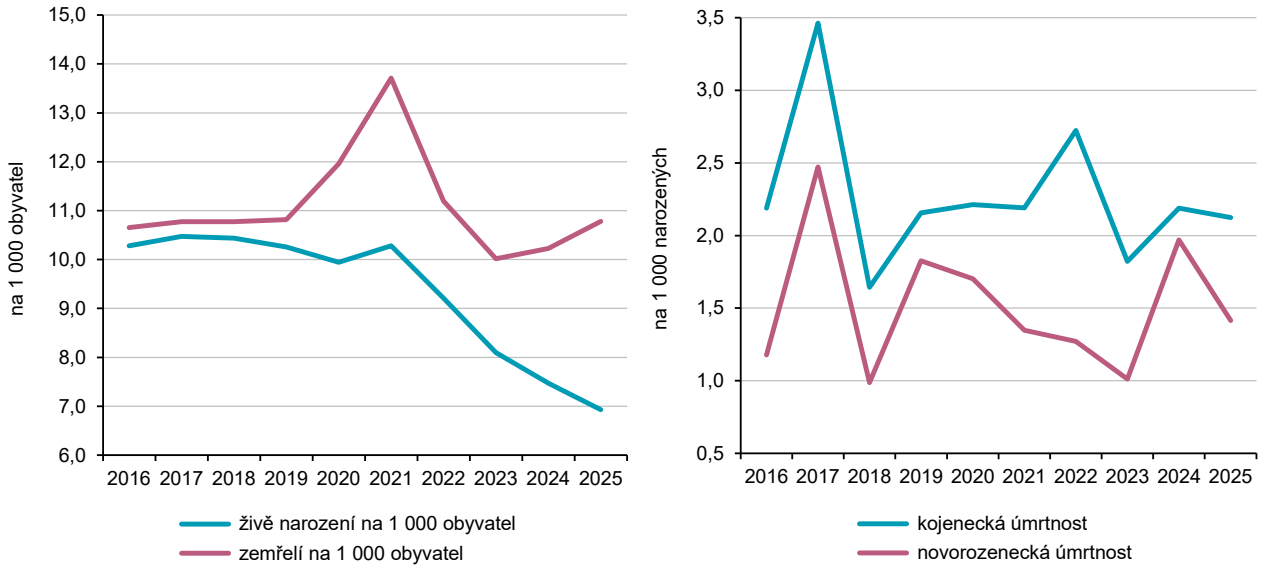
Kojenecká i novorozenecká úmrtnost meziročně v kraji poklesla.

V souvislosti s dětskou složkou obyvatelstva je nutno též zmínit kojeneckou a novorozeneckou úmrtnost[4]. Oba ukazatele mají v časové řadě velmi proměnlivý charakter vývoje. Z meziročního srovnání vyplývá, že kojenecká úmrtnost v kraji mírně poklesla (z 2,2 na 2,1 ‰) a současně leží pod republikovým průměrem (2,5 ‰). Novorozenecká úmrtnost dosáhla v roce 2025 hodnoty 1,4 ‰, což

[4] kojenecká úmrtnost - zemřelí do 1 roku na 1 000 živě narozených; novorozenecká úmrtnost - zemřelí do 28 dnů na 1 000 živě narozených

představuje ve srovnání s rokem 2024 pokles. Dosažená hodnota se opět pohybuje v tomto případě mírně pod hranicí republikového průměru (1,5 ‰).

Graf 1.5 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Plzeňském kraji

Naděje dožití při narození se za více než dvě dekády navýšila téměř o 5 let u mužů a jen o něco méně u žen.

Ukazatel **naděje dožití**[5] se s ohledem na vyloučení nahodilých výkyvů zpracovává na základě úmrtnostních tabulek za dvouletá období. Z hlediska vývoje sice zaznamenal po dlouholetém rostoucím trendu v období 2020–2021 mírný pokles vlivem vyšší úmrtnosti v době koronavirové pandemie, ale v následujících letech opět narostl a již v období 2022–2023 překročil u mužů hranici 77 a u žen 82 let a dále převážně rostl. Naděje dožití při narození tak v roce 2025 činila v regionu u mužů 77,41 let a u žen 82,96 let. Retrospektivně se jedná o nárůst téměř o 5 let v případě mužů a o něco nižší v případě žen ve srovnání s obdobím 2001–2002.

Od roku 2022 počet sňatků výrazně klesá, příčinou mohou být početně slabé generaci, ale i změna životního stylu.

Mezi základní demografické procesy, které statistika u obyvatelstva sleduje, patří také **sňatky**. V roce 2025 bylo v Plzeňském kraji uzavřeno 2 413 manželství, došlo tak k jejich meziročnímu poklesu o 148 případů, tj. o 5,8 %. Z hlediska vývoje posledních dvou dekád jsou patrné klesající tendence od roku 2008 až do minima sledovaného období, kterého bylo dosaženo v roce 2013 s počtem sňatku 2,4 tis. Následující výrazný růst sňatečnosti koresponduje s populační silou ročníků, které se dostávají do sňatkuschopného věku. Gradující počet svazků byl přerušen poklesem v roce 2020 v souvislosti s pandemickými karanténními opatřeními. V roce 2022 se již situace dostává na úroveň před covid-19, mimo jiné i v souvislostí s kompenzací sňatečnosti párů, kterým pandemie svazek znesnadnila. V tomto roce se počet uzavřených sňatků naposledy přiblížil hranici 3 tis. a od té doby rapidně klesá nejen v souvislosti s nejslabšími generacemi narozenými na přelomu století, ale i s obecným trendem snižující intenzity uzavírání oficiálních svazků. Od roku 2022 se tak počet sňatků v našem kraji snížil téměř o pětinu a v roce 2025 dosáhl ještě nižší hodnoty než v době pandemie. Nejoblíbenějšími dny pro svatební obřady se v roce 2025 staly 7. a 21. červen, ale také 6. září, kdy ve všech případech bylo shodně uzavřeno 99 sňatků.

[5] Průměrný počet let, který pravděpodobně ještě prožije osoba právě x-letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání zjištěný úmrtnostní tabulkou (střední délka života).

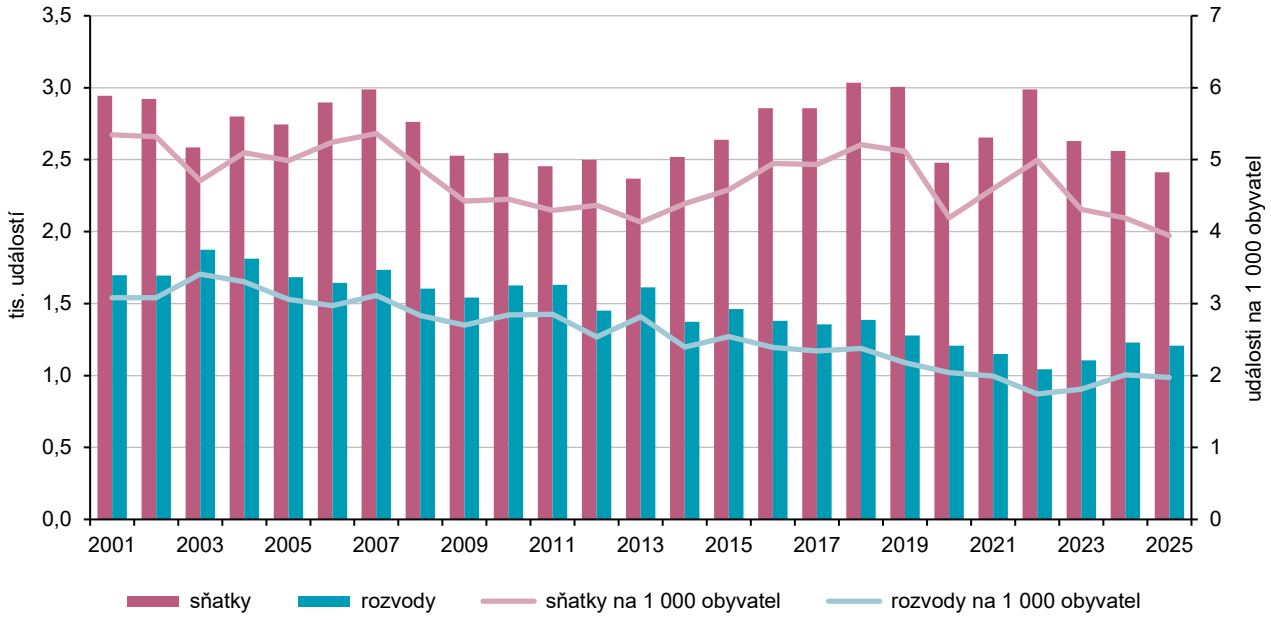
V průběhu vývoje byl mapován stále se zvyšující průměrný věk ženichů i nevěst.

K nejvýraznějšímu snížení od roku 2022 došlo v okresech Plzeň-město (o 162), ale také Domažlice (o 102) a Klatovy (o 99), což může souviset i s postupně stárnoucím obyvatelstvem v příhraničních okresech a koncentrací mladší populace zakládající rodiny v zázemí města. Přesto byla více než třetina manželství uzavřena obyvateli z centrálního okresu Plzeň-město. Naopak nejméně jich bylo lokalizováno na Domažlicku (8,1 %). Průměrný věk ženicha při vstupu do manželství byl 38,5 let, což je o 2,6 roku více než před deseti lety, u nevěst se věk od roku 2016 navýšil dokonce o 3 roky na hodnotu 35,8 let. Při prvním sňatku dosahoval věk ženicha v průměru 33,9 let a nevěsty 31,1 let. Do manželství vstupovali snoubenci převážně svobodní (v 62,8 % případů) a jednalo se o první sňatek (ženichové 73,5 % a nevěsty 72,2 %). Rozvedených bylo více než jedna čtvrtina (25,7 % u ženichů a 25,9 % u nevěst).

V kraji se v roce 2025 vdávalo třikrát více nevěst s cizím státním občanstvím než před deseti lety.

Z hlediska **státního občanství novomanželů** bylo ženichů cizinců v Plzeňském kraji 355. Téměř v 15 % případů uzavřených svazků tak byl partner ze zahraničí, porovnáme-li to s rokem 2016, bylo tomu tak v necelých 6 % případů. Nejčastěji to byli Ukrajinci (212) a Slováci (48). U nevěst byl podíl z celkového počtu svateb obdobný, a i zde dominovaly Ukrajinky (283) a Slovenky (35). V součtu se v kraji v roce 2025 vdávalo 361 žen s jiným než českým občanstvím, což je téměř třikrát tolik ve srovnání se situací před deseti lety.

Graf 1.6 Sňatky a rozvody v Plzeňském kraji

Počet rozvodů po dvou letech růstu v regionu opět klesá.

V Plzeňském kraji bylo v roce 2025 **rozvedeno** 1 207 manželství. Od roku 2003 kdy bylo ve sledovaném období posledních 25 let dosaženo nejvyšší hodnoty 1 874 se projevoval spíše klesající trend s mírnými výkyvy, a to až do minima dosaženého v roce 2022, kdy bylo rozvedeno jen 1 043 párů. V následujících dvou letech došlo k růstu, který byl přerušen v roce 2025, kdy se počet rozvodů meziročně o 22 snížil. K meziročnímu poklesu došlo v 5 ze 7 okresů kraje, jen na Klatovsku a Plzni-severu počet rozvodů narostl. V meziokresním porovnání bylo nejvíce manželství rozvedeno v Plzni-městě (375, tj. 31,1 %), nejméně naopak na Rokycansku (83, tj. 6,9 %). Průměrný věk při rozvodu v roce 2025 dosáhl hodnoty 45,6 let u mužů a 42,7 let u žen. Tak jako se zvyšoval průměrný věk vstupu do manželství, prodlužoval se i průměrný věk při rozvodu. Za posledních 10 let se průměrný věk rozvádějících v případě mužů zvýšil o 1,5 roku, u žen o 1,8 roku. Nejčastěji stojí před

rozvodovým soudem muži z věkové skupiny 45–49 let, zatímco v roce 2016 to byli 40–44letí, obdobně je tomu i u žen. Zároveň za posledních deset let výrazně ubylo nejen rozvádějících se osob mladších 30 let věku, ale i rozvodů osob ve věku 30–34 a 35–39 let.

Nejčastěji se rozváděly páry, které byly v manželství 5–9 let.

Rozvod bezdětných manželství představoval v roce 2025 podíl 39,7 %. Z celkového počtu rozvodů jich 728, tj. 60,3 % bylo **s nezletilými dětmi**. Rozvedeno tak bylo 348 manželství s jedním dítětem, 333 manželství se dvěma dětmi a 47 manželství se třemi a více dětmi. O první rozvod se jednalo v případě mužů v 85,5 %, u žen byl podíl nižší a to 83,6 %. U 12,4 % mužů, resp. 14,6 % žen se jednalo o druhý rozvod. Na základě délky manželství byla největší četnost, a to více než čtvrtiny rozvodů, u kategorie 5–9 let trvajícího svazku, přičemž ještě před dvěma lety mezi rozvedenými dominovaly páry s manželstvím trvajícím více než 20 let. Naopak nejméně rozvodů bylo ve skupině manželství trvajících do jednoho roku, v kraji jich bylo evidováno pouze 47.

Z indexu rozvodovosti je zřejmé, že se v roce 2025 polovina ze sňatků rozvádí.

Hrubá míra rozvodovosti (tj. počet rozvodů na 1 000 obyvatel) dosáhla 2,0 ‰ a byla mírně nad průměrem Česka (1,9 ‰). Významným demografickým ukazatelem je také index rozvodovosti[6]. Z hodnot roku 2025 vyplývá, že polovina ze 100 sňatků byla rozvedena, meziročně se tento ukazatel mírně navýšil, má ale dlouhodobě velmi proměnlivý charakter. Hodnota dosažená v roce 2025 byla nejvyšší za poslední dekádu a v meziročním porovnání vzrostl počet rozvodů na 100 sňatků o 2,0. Ve srovnání s republikovým průměrem je hodnota indexu rozvodovosti v regionu téměř totožná. V rámci kraje poté byl index nejvyšší v okrese Domažlice (64,6) a naopak nejnižší v okrese Rokycany (40,7).

Věková struktura obyvatel

Počet obyvatel v nejmladší věkové kategorii se již třetím rokem snižuje.

Z celkového počtu 614 683 obyvatel v Plzeňském kraji ke konci roku 2025 bylo 89 508 **dětí ve věku 0–14 let**, tj. 14,6 % z populace regionu. Ve srovnání s předchozím rokem došlo v této věkové kategorii ke snížení o 2 475 dětí, tj. o 2,7 %. Ačkoli byl v této věkové skupině v posledních třech letech zaznamenán mírný pokles, v delší časové řadě se zde projevoval převážně rostoucí trend. Meziročně došlo ke snížení v kraji i ve všech jeho okresech, nejzásadněji na jižním Plzeňsku (o 3,5 %) a v okrese Plzeň-město (o 3,2 %). Podíl dětské složky na celkové populaci byl nejvyšší v okresech Plzeň-sever a Rokycany, kde přesáhl 15% hranici, nejnižší naopak na Klatovsku (jen 13,7 %). Zaměříme-li se na pohlaví, mezi dětmi převažovali spíše kluci, jen na Tachovsku lehce přesáhla polovinu děvčata. V mezikrajském porovnání měl nejvyšší podíl u této věkové kategorie Středočeský (16,7 %), nejnižší naopak Karlovarský (13,7 %) kraj, náš region se zařadil až na dvanácté místo.

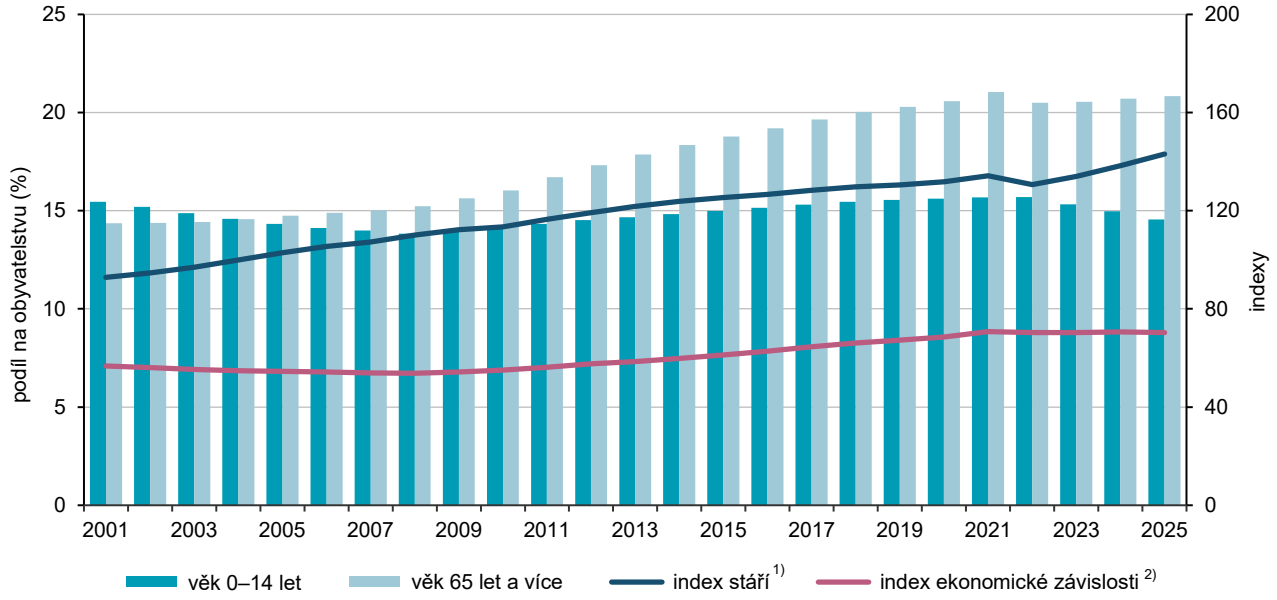
Produktivní složka populace se v posledních dvou dekádách snížila, a to ve prospěch rostoucího podílu seniorů.

Od roku 2008 se v regionu projevoval klesající trend ve skupině osob **produktivního věku** (15–64 let). Ačkoli v roce 2019 se stav proti předcházejícímu roku v této kategorii mírně zvýšil, v roce 2020 i 2021 došlo k poklesu. Od roku 2022 se naopak počet osob v produktivním věku postupně mírně zvyšuje, mezi roky 2024 a 2025 to bylo o 1 706 osob, tedy o 0,4 %. K nárůstu došlo v šesti okresech ze sedmi, nejvýrazněji v okresech Tachov a Plzeň-město. Naopak pokles o 103 osob byl zjištěn na Domažlicku. K 31. 12. 2025 tedy žilo v Plzeňském kraji celkem 397 133 lidí ve věku 15–64 let, kteří tvořili 64,6 % populace regionu. Podle nižších

[6] počet rozvodů připadajících na 100 sňatků

územních celků byl tento podíl nejvyšší na Tachovsku a nejnižší na Klatovsku. V celém Česku byl náš region po Praze na druhém místě, nejnižší podíl osob v produktivním věku na celku měli na Královéhradecku. Když se zaměříme na pohlaví, vedli tentokrát muži, a to ve všech okresech i v kraji celkem.

Graf 1.7 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

1) počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

2) počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

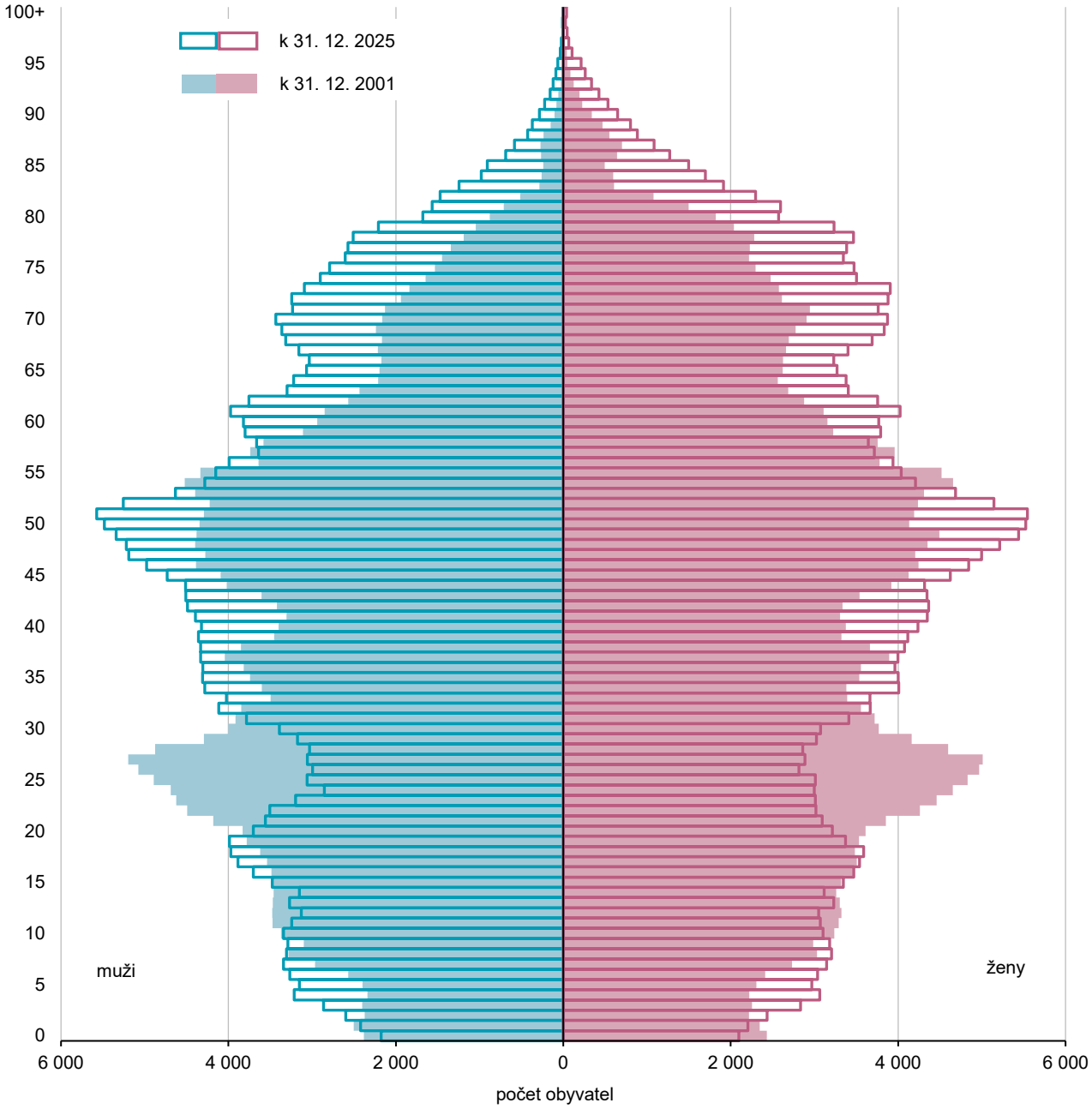
Populace v regionu stárne, osoby ve věku 65 let a více tvoří již více než pětinu všech obyvatel.

K 31. 12. 2025 žilo na území kraje 128 042 **osob ve věku 65 let a více**, což znamená v meziročním srovnání o 812 (tedy o 0,6 %) více a zároveň více než pětinu všech obyvatel regionu. Nárůst byl zjištěn i ve všech okresech, nejvíce na Tachovsku (o 2,0 %). V průběhu let se postupně počet osob v této kategorii neustále navyšuje, je to tedy důkaz toho, že populace v regionu stárne. Podle pohlaví zde převažovaly ženy, ve všech okresech překročily 55% hranici, v Plzni-městě tvořily dokonce 58,5 %. Senioři tedy představovali více než pětinu populace kraje, tento podíl byl v rámci republiky jedenáctý, nejvyšší byl zjištěn na Královéhradecku (22,8 %), nejnižší v Praze (18,3 %). Porovnáme-li naše okresy, pod pětinu se dostalo jenom Tachovsko a Plzeň-sever, nejvíce seniorů pak bylo na Klatovsku (23,5 %), Domažlicku a Rokycansku (shodně 21,5 %).

Mezi okresy s průměrně nejstarším obyvatelstvem patří Klatovy a Domažlice.

V roce 2025 dosáhl **průměrný věk** obyvatel Plzeňského regionu výše 43,4 let (u mužů 42,1 a u žen 44,7). V retrospektivním pohledu se jedná o pomalý návrat k dlouhodobému rostoucímu trendu, v roce 2022 totiž došlo k poklesu zřejmě vlivem válečného konfliktu na Ukrajině, který způsobil masivní odchod mladších osob, především matek s dětmi a jejich příchod na naše území. Nyní jsme již překonali hodnoty z let 2020–2021. Celkem se za uplynulá dvě desetiletí průměrný věk v kraji zvýšil o 3 roky. Dosažený průměrný věk v celém Česku je o 0,1 roku nižší než v našem regionu, výraznější rozdíl je u mužů (o 0,3 roku). V rámci kraje byl nejvyšší průměrný věk zaznamenán v okresech Klatovy (45,0 let) a Domažlice (43,8 let). Naopak nejnižší průměrný věk byl zjištěn na Tachovsku (42,6 roku) a severním Plzeňsku (42,8). V rámci Česka jsme s výší průměrného věku desátí, nejvyšší průměrný věk byl vykázán ve Zlínském a Karlovarském kraji, nejnižší naopak ve Středočeském regionu a v Praze.

Graf 1.8 Věkové složení obyvatel Plzeňského kraje v letech 2001 a 2025

Index stáří v kraji výrazně přesáhl republikovou hodnotu.

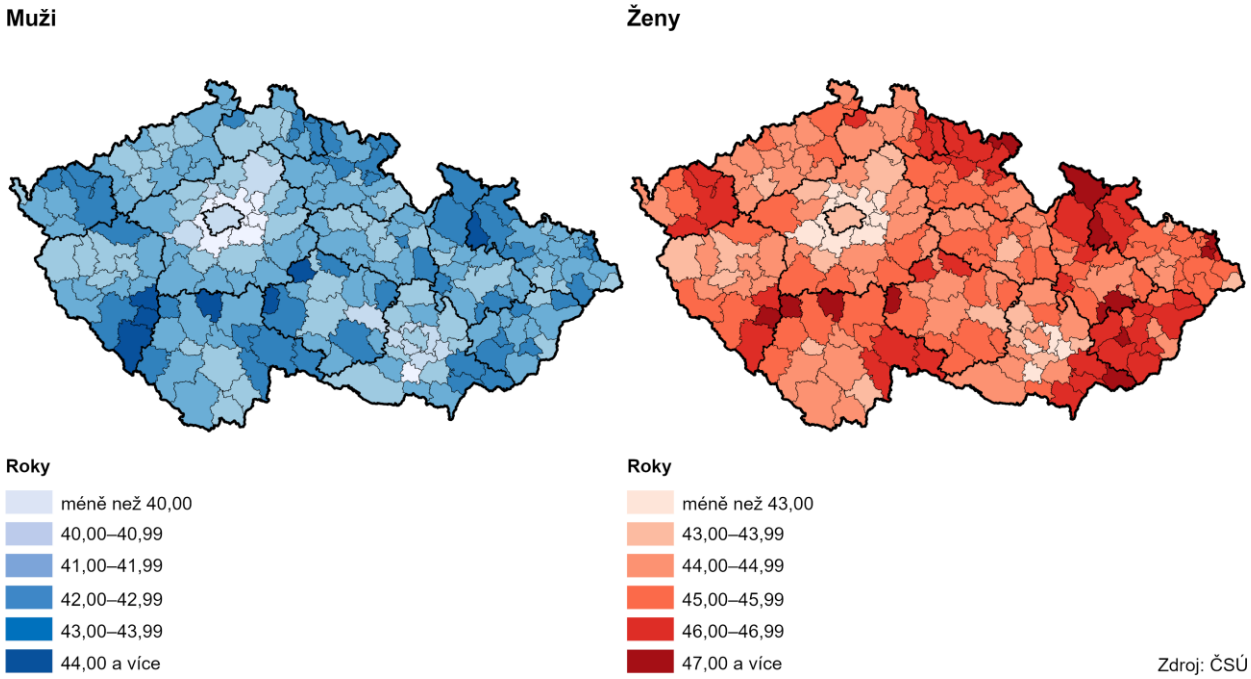
Základním indikátorem procesu stárnutí populace je **index stáří**, tedy poměr seniorské složky (65 let a více) na 100 osob dětské složky (0–14 let). V meziokresním srovnání nejvyšších hodnot dosahovaly okresy Klatovy (171,0), Domažlice (147,0) a Plzeň-město (142,6). Naopak nejnižší hodnoty vykazují okresy Plzeň-sever (128,3) a Tachov (130,4). V kraji celkem dosáhl index stáří hodnoty 143,1 přesahující republikový průměr (138,0) o 5,0. Oproti roku 2024 došlo v regionu k nárůstu výše indexu o 4,7, z okresů pak nejvíce na Klatovsku a nejméně na Rokycansku. V mezikrajském porovnání obsazujeme osmou pozici, první je kraj Královéhradecký a čtrnáctý Středočeský.

Index ekonomické závislosti byl v kraji po Praze druhý nejnižší v republice.

Index ekonomické závislosti je další zajímavý demografický ukazatel, který zjistíme, pokud počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více podělíme 100 osobami ve věku 20–64 let. V roce 2025 dosahoval v Plzeňském kraji hodnoty 70,4

a v meziročním srovnání se jen mírně snížil. V retrospektivním pohledu měl vývoj tohoto ukazatele až do roku 2021 rostoucí tendenci, v posledních letech však spíše stagnuje. V meziokresním srovnání se nejvyšší hodnota tohoto indexu vyskytuje převážně u okresů, které mají i vyšší index stáří. Jsou to okresy Klatovy (75,0), Rokycany (73,1) a Domažlice (72,8). Relativně nejnižší index ekonomické závislosti má v rámci kraje okres Tachov (64,6). Plzeňský kraj celkem je s hodnotou tohoto indexu mírně pod celorepublikovým průměrem (o 1,3) a po Praze je zde index druhý nejnižší. Nejvyšších hodnot bylo v tomto případě dosaženo na Královéhradecku a na Vysočině.

Průměrný věk obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností podle pohlaví v roce 2025

Cizinci

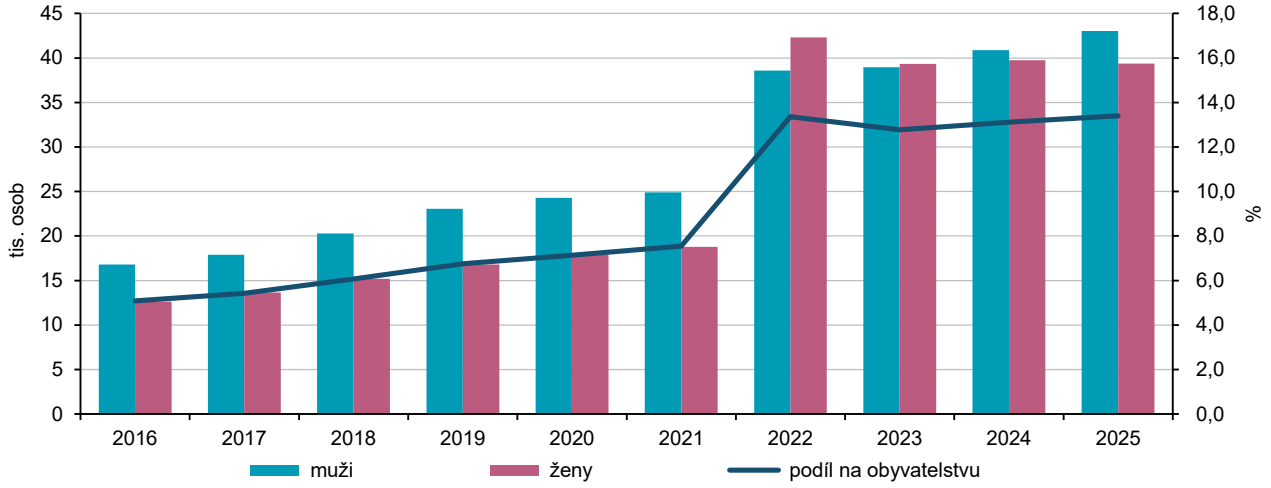
Z celkového počtu obyvatel je v kraji 13,4 % cizinců, což je po Praze druhý nejvyšší podíl.

Na základě analýzy údajů publikovaných Ředitelstvím služby cizinecké policie žilo na území Česka k 31. 12. 2025 celkem 1,1 mil. **cizinců** s trvalým nebo dlouhodobým (občané EU přechodným) pobytem, včetně občanů s platnou mezinárodní ochranou (azylem). Koncem roku tak tvořili 10,4 % z počtu obyvatel v republice. Z celkového počtu cizinců vč. azylantů bylo 7,3 % (tj. 82 403) lokalizováno v Plzeňském kraji. Jedná se tak již od roku 2019, kdy jsme v počtu cizinců předčili Ústecký kraj, o čtvrtý nejvyšší podíl mezi regiony Česka. Na prvních příčkách se drží hl. město Praha, kde byla k 31. 12. 2025 evidována téměř třetina všech cizinců v republice, následována Středočeským (14,5 %) a Jihomoravským krajem (10,0 %). V přepočtu na obyvatele však s hodnotu 13,4 % stojí náš kraj v meziregionálním srovnání již na druhém místě po Praze (26,0 %). K oblastem s nejnižší koncentrací patřil naopak Moravskoslezský kraj, kde se i přes šestý nejvyšší počet podíleli cizinci na místní populaci pouze 4,6 %. Z hlediska absolutních počtů se nejméně cizinců nacházelo ve Zlínském kraji (27 432).

Imigrace Ukrajinců významně ovlivnila nejen počty cizinců u nás, ale i jejich genderovou strukturu.

Postupně narůstající počet cizinců v poslední dekádě zásadně ovlivnila válečná situace na Ukrajině, která motivovala k výrazné migraci projevující se od vypuknutí konfliktu začátkem roku 2022. Konkrétně v Plzeňském kraji došlo mezi roky 2021 a 2022 téměř ke zdvojnásobení cizinců, a to právě zásadně vlivem obyvatelstva z Ukrajiny, jejichž počet se mezi sledovanými roky navýšil téměř 3,5krát. V následujícím roce 2023 se část Ukrajinců vrátila do vlasti a celkový počet cizinců v kraji mírně klesl. Od roku 2024 je v Plzeňském regionu opět patrný postupný růst, který mezi roky 2024/2025 dosáhl hodnoty 2,2 %, tj. navýšení o 1 776 cizinců. Imigrace ukrajinského obyvatelstva ovlivnila i genderovou strukturu cizinců na našem území, v rámci které do doby před rokem 2022 dominovali muži v souvislosti s převažující migrací za prací. V době konfliktu však do Plzeňského kraje přichází naopak více žen, které tak v roce 2022 a 2023 nad muži převažovaly. V následujícím období se situace znovu navrací do podoby většinového zastoupení mužů, v roce 2025 již muži tvořili znovu přes 52 % cizinců na území našeho kraje. Zároveň se vlivem stále probíhajícího konfliktu změnila struktura druhu pobytů cizinců, kteří ke konci roku 2025 měli nejčastěji (38,6 %) status tzv. dočasné ochrany umožňující legální pobyt, přístup k práci, zdravotní péči a vzdělávání bez nutnosti azylového řízení.

Graf 1.9 Cizinci v Plzeňském kraji (k 31. 12.)

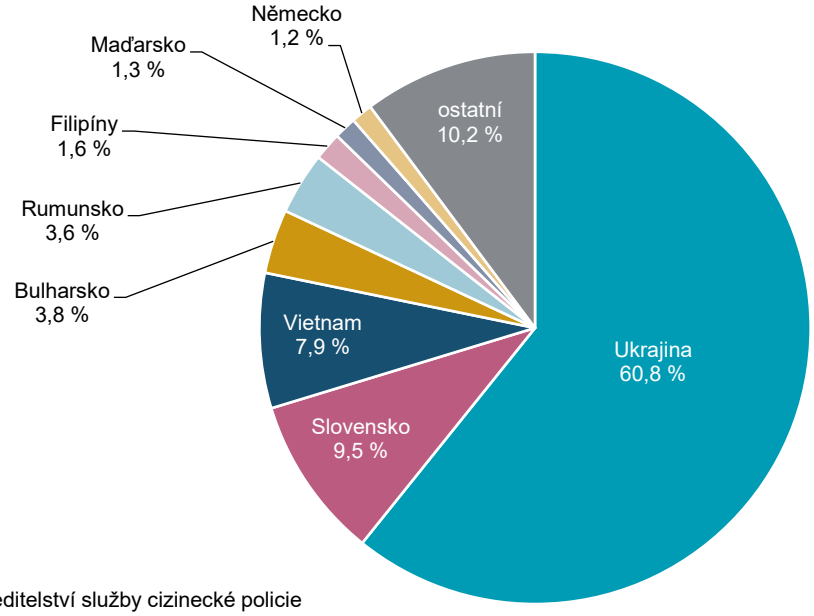
Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Kromě obyvatel z Ukrajiny tvoří cizince v Plzeňského kraje Slováci, Vietnamci, Bulhaři a Rumuni, v posledních letech ale také Filipínci nebo Mongolové.

S ohledem na migrační vlnu z Ukrajiny pocházelo ke konci roku 2025 celkem 78,5 % cizinců v Plzeňském kraji ze zemí mimo Evropskou unii a pouze 21,5 % ze zemí v rámci ní. Na celkovém počtu cizinců v kraji se obyvatelé z Ukrajiny podíleli 60,8 %, s téměř 10 % je následovali Slováci. Třetím **nejčetnějším státním občanstvím** zde byli Vietnamci (7,9 %), dále Bulhaři (3,8 %) a Rumuni (3,6 %). Mezi ostatními se s vyšším zastoupením objevovali také Filipínci, Maďaři, Němci nebo Mongolové. Právě Filipínci nebo Mongolové ještě před deseti lety představovali marginální počty cizinců směřujících na území kraje. V této souvislosti je možné spatřovat vliv vládní iniciativy podporující ekonomickou migraci prostřednictvím Programu kvalifikovaný zaměstnanec. Jedná se o snahy do Česka přivézt potřebnou kvalifikovanou pracovní sílu prostřednictvím efektivnějšího procesu přijímání žádostí o zaměstnanecké karty pro státní občany z vybraných třetích zemí. Právě pro Filipínce a Mongolce jsou v tomto programu stanoveny nejvyšší kvóty možných kapacit pracovních povolení. V průběhu vývoje posledních deseti let je možné v rámci sledovaných nejčetnějších státních občanství v Plzeňském kraji zaznamenávat přetrvávající růst počtu cizinců z Bulharska, Rumunska a Maďarska. Naopak na méně než polovinu se od roku 2016

snížil počet cizinců pocházejících z Německa, kteří ještě před deseti lety tvořili téměř 8 % ze všech cizinců na území našeho kraje. V jejich případě došlo k nejvýraznějšímu propadu mezi roku 2020 a 2021, kdy se jejich počet skokově snížil o téměř 40 %, což mohlo souviset zejména s dopady pandemie covid-19. Od té doby se jejich počty v našem kraji drží mírně nad hranicí jednoho tisíce.

Graf 1.10 Cizinci podle státního občanství v Plzeňském kraji k 31. 12. 2025

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

V okrese Plzeň-město žije přes 45 tis. cizinců, což je více než polovina z jejich celkového počtu v kraji a zároveň třetí nejvyšší hodnota po Praze a Brně-městě.

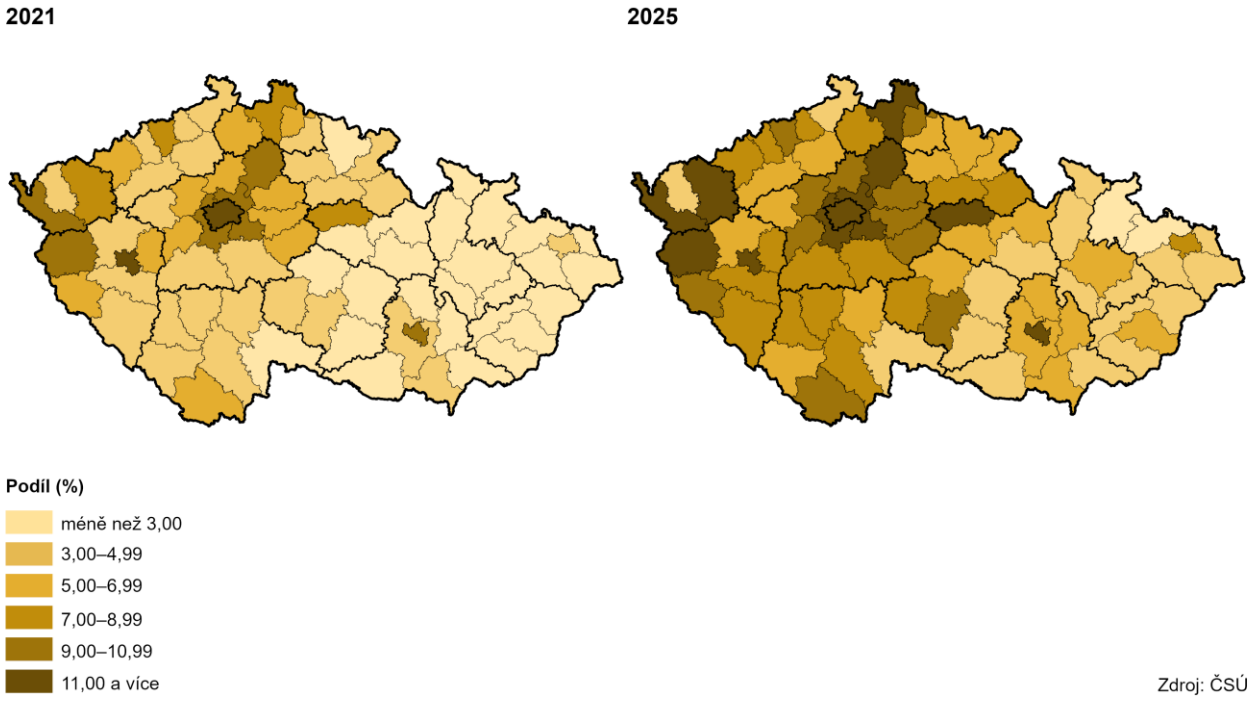
V detailu jednotlivých okresů bylo nejvíce cizinců, a to téměř 55 % z jejich celkového počtu v Plzeňském kraji, evidováno ke konci roku 2025 v okrese Plzeň-město, kde sídlí i nejvíce potenciálních zaměstnavatelů. Celkový počet cizinců zde dosahoval hodnoty přes 45 tis., což byla zároveň mezi všemi okresy Česka po Praze a Brně-městě třetí nejvyšší hodnota. V centrální části našeho regionu se tak koncentruje výrazně vyšší počet než sumárně u 7 ze 14 krajů v republice. Zároveň se jedná po Praze (26,0 %) o okres s nejvyšší hustotou cizinců, neboť tvoří více než pětinu místního obyvatelstva. S ohledem na původ je zde koncentrována po Praze (174,5 tis.) a Brně-městě (34,9 tis.) třetí nejpočetnější komunita obyvatel z Ukrajiny. Celkem jich bylo v Plzni-městě lokalizováno přes 29 tis. a tvořili 64,3 % z celkového počtu cizinců žijících v tomto okrese. Druhým nejatraktivnějším okresem z pohledu cizinců je v rámci našeho kraje okres Tachov, kde se koncentrují firmy v průmyslových zónách podél dálnice D5 směřující na Německo. Na jeho území bylo k 31. 12. 2025 evidováno 10,9 tis. cizinců, což v přepočtu na místní obyvatele představuje 18,8 %, a jedná se tak mezi okresy po Praze a Plzni-městě o třetí nejvyšší podíl. Naopak početně nejmenší skupina cizinců byla v rámci Plzeňského kraje mapována na Rokycansku, kde jich žilo jen 4 535. V přepočtu na obyvatele pak nejnižší koncentraci vykazoval okres Plzeň-sever s hodnotou 5,8 %.

V rámci kraji je možné spatřovat územní diference v souvislosti s koncentrací jednotlivých státních občanství.

Z hlediska struktury státních občanství je v rámci okresů našeho kraje možné spatřovat určité diference. V příhraničních okresech jako jsou Tachov a Domažlice se v obou případech na druhém místě po Ukrajincích nacházela silná komunita obyvatel pocházejících z Vietnamu. Konkrétně v okrese Domažlice tvoří Vietnamci téměř čtvrtinu všech evidovaných cizinců. Současně se v okrese Tachov mezi pěti nejčetnějšími státními občanstvími nacházela i skupina cizinců z již zmiňovaných

Filipín. Naopak v okresech Domažlice a Klatovy se s vyšší četností objevují cizinci pocházející z Německa. Zároveň se právě v těchto okresech na rozdíl od zbývajících v Plzeňském kraji mezi nejčetnějšími neobjevili cizinci z Bulharska, kteří měli nejvyšší procentuální zastoupení na Tachovsku (7,3 %).

Cizinci v okresech v letech 2021 a 2025

Zdroj: ČSÚ